

1. Hỗ trợ cho gia đình

Chương trình cung cấp sự hỗ trợ cho phụ huynh khi con của họ đã được chẩn đoán bị mù hoặc có thị lực kém. Các dịch vụ này được cung cấp bởi các nhân viên phụ trách việc hỗ trợ cho gia đình. Họ là những cán sự xã hội có trình độ cao học được huấn luyện đặc biệt về tác động ảnh hưởng của sự khiếm thị đối với sự phát triển của trẻ.

Nhân viên hỗ trợ cho gia đình sẽ giúp gia đình hiểu và đối phó với các hệ quả của sự chẩn đoán và giúp họ thực hiện những quyết định có hiểu biết về các dịch vụ hỗ trợ.

2. Các dịch vụ can thiệp

Với một đứa trẻ khiếm thị thì xúc giác, thính giác và việc sử dụng thị lực còn lại là cực kỳ quan trọng cho sự học hỏi và phát triển. Sự hỗ trợ của những chuyên viên được đào tạo và có kiến thức trong lĩnh vực khiếm thị rất quan trọng để giúp đứa trẻ phát triển và vận dụng tối đa những giác quan này.

Các dịch vụ can thiệp được cung cấp bởi các cố vấn viên được huấn luyện đặc biệt trong lĩnh vực khiếm thị/thị lực kém ở tuổi ấu nhi và được cung cấp tại nhà của gia đình. Cố vấn viên dạy phụ huynh làm thế nào để hỗ trợ cho sự phát triển của con họ trong các lĩnh vực sau đây:

- chuyển động có chủ đích (định hướng và đi đứng)
- phát triển các kỹ năng thuộc về vận động (ví dụ như lăn người, vói tay, bò, đi đứng, và sử dụng bàn tay để cầm nắm và tìm hiểu về các đồ vật)
- các kỹ năng trong sinh hoạt đời sống hàng ngày (ví dụ như ăn uống, mặc đồ, làm vệ sinh cá nhân)
- phát triển về khái niệm (ví dụ như nhận dạng đồ vật, chức năng, và các đặc điểm của đồ vật)
- phát triển về mặt xã hội và xúc cảm
- phát triển về ngôn ngữ và khả năng giao tiếp
- làm thế nào để sử dụng thị lực còn lại
- làm thế nào để sử dụng tất cả các giác quan để thúc đẩy sự phát triển

3. Các dịch vụ tư vấn

Khi con của bạn vào nhà trẻ hoặc trung tâm mầm non, nhân viên của Chương trình Mù Lòa - Thị Lực Kém sẽ giúp các nhà giáo dục mầm non tại trung tâm giữ trẻ học cách làm thế nào để làm việc và dạy được tốt nhất cho con của bạn.

Các Chương Trình của Khu Vực đặc trách về vấn đề Mù Lòa - Thị Lực Kém

Hãy truy cập trang mạng sau đây để biết các cơ quan cung cấp dịch vụ trong khu vực của quý vị:

ontario.ca/childvision

To order by phone:
1-800-668-9938
TTY: 1-800-268-7095

Or visit:
www.serviceontario.ca/publications
Publication # 019661

Learn more: www.ontario.ca/children

Nov/2014 © Queen's Printer for Ontario

VIETNAMESE

Dịch Vụ dành cho trẻ em bị mù hoặc có thị lực kém

Chương trình Sớm Can Thiệp Việc Khiếm Thị – Thị Lực Kém của Ontario được thiết kế để giúp trẻ em sinh ra bị mù hoặc có thị lực kém để các em có được sự khởi đầu tốt nhất trong cuộc sống. Các dịch vụ đặc biệt lấy gia đình làm trọng tâm phục vụ được tài trợ bởi tỉnh bang và có sẵn cho trẻ em từ sơ sinh đến Lớp 1.

Chương trình cung cấp sự giáo dục và hỗ trợ cho phụ huynh để họ có thể khuyến khích sự phát triển lành mạnh của con họ. Phụ huynh học cách giúp con của mình phát triển các kỹ năng các em cần cho các sinh hoạt hàng ngày tại nhà và tại những nơi giữ trẻ và trường mầm non.

Không có sự hỗ trợ đặc biệt ngay từ tuổi ấu thơ, một đứa trẻ bị mù hoặc có thị lực kém có thể gặp khó khăn để học nói, tìm tòi và kết bạn khi em bắt đầu đến trường. Một đứa trẻ bị mù hoặc có thị lực kém có nguy cơ gặp khó khăn đáng kể trong mọi lĩnh vực phát triển, bao gồm:

- giao tiếp và ngôn ngữ
- các kỹ năng vận động tinh tế và các kỹ năng vận động thân thể
- tiến trình hiểu và tư duy
- các kỹ năng giao tế trong xã hội
- sự phát triển xúc cảm
- tự giúp bản thân

Với sự can thiệp đúng đắn từ những nhà chuyên môn có kỹ năng, phụ huynh có thể học cách làm thế nào để khuyến khích sự phát triển lành mạnh của con họ, và giúp các em học những kỹ năng các em sẽ cần để thành công tại trường.

Các dịch vụ của chương trình

Khi trẻ em được chẩn đoán bị mù hoặc có thị lực kém, các em có thể được giới thiệu đến Chương trình Trẻ Em Bị Mù - Có Thị Lực Kém tại địa phương bởi bác sĩ, bác sĩ chuyên ngành nhãn khoa, bác sĩ mắt, phụ huynh hoặc người chăm sóc trẻ. Hãy xem mặt sau tài liệu nhỏ này để tìm chương trình gần nơi bạn nhất.

Chương trình Trẻ Em Mù Lòa - Có Thị Lực Kém cung cấp ba loại dịch vụ:

1. Hỗ trợ cho gia đình
2. Các dịch vụ can thiệp
3. Các dịch vụ tư vấn

Các mốc phát triển này cho biết một số các mốc thời gian đánh dấu sự phát triển thị giác ban đầu và sự tiến bộ ở trẻ em nhờ khi các em tăng trưởng. Hãy để ý bất cứ các dấu hiệu nào cho thấy con của bạn không đạt được các mốc phát triển này và hãy hỏi bác sĩ ngay lập tức nếu bạn có bất cứ điều gì lo ngại.

Nếu bạn có điều lo ngại về vấn đề thị giác của con mình, đừng chần chờ. Càng sớm nhận dạng vấn đề chứng nào thì con bạn càng sớm có được sự giúp đỡ mà cháu cần chừng đó để có cơ hội tốt nhất cho việc phát triển lành mạnh.

Các mốc phát triển

Khi được 6 tuần tuổi

- nhìn ngó chung quanh khi tỉnh thức
- nhìn ánh đèn sáng/đồ vật trong chốc lát
- chớp mắt khi có ánh đèn
- mắt và đầu di chuyển cùng một lúc

Khi được 3 tháng tuổi

- đưa mắt nhìn từ vật này sang vật khác
- mắt dõi theo đồ vật/người đang di chuyển
- nhím chăm chăm mặt người chăm sóc cho mình
- bắt đầu nhìn hai bàn tay và thức ăn

Khi được 6 tháng tuổi

- mắt nhìn qua nhìn lại để xem trong môi trường chung quanh mình có những gì
- mắt nhìn về hướng có tiếng động
- khều hoặc vói tay lấy đồ vật
- nhìn những vật ở xa
- mỉm cười và cười thành tiếng khi thấy bạn mỉm cười hoặc cười thành tiếng

Khi được 12 tháng tuổi

- mắt nhìn hướng về phía đồ vật trong khi đồ vật được đưa đến gần mũi
- quan sát các hoạt động trong môi trường chung quanh trong những khoảng thời gian lâu hơn
- nhìn món đồ chơi bị rớt
- chăm chú quan sát đồ vật và người ta
- bò hướng về nơi có món đồ chơi ưa thích

Khi được 2 tuổi

- nhìn và đưa tay vói lấy và chụp những đồ vật
- nhìn những hình đơn giản trong sách
- chỉ tay vào đồ vật hoặc người
- tìm và chỉ vào những bức hình trong sách
- nhìn về hướng mình sẽ đi khi đi hoặc khi leo trèo

Khi thị giác các em phát triển, các em thích:

Khi được 6 tuần tuổi

- nhìn bạn khi bạn ẵm bồng cháu sát người mình
- nhìn các món đồ chơi có màu sắc sáng sủa
- nhìn các đồ vật có tính phản quang (chẳng hạn như các tấm kiếng)
- quan sát các đồ chơi xoay tròn với các hình dạng có màu đen và trắng đơn giản
- quan sát những vật đang chuyển động

Khi được 3 tháng tuổi

- tìm hiểu khuôn mặt của bạn
- quan sát các món đồ chơi di chuyển từ phía hông ra phía trước mặt của chúng
- nhìn và vói tay lấy các đồ vật treo lủng lẳng trong nôi
- nhìn đồ chơi có màu sắc sáng sủa và các khuôn mẫu hình dạng thú vị
- dùng một đèn thấp sáng ban đêm trong phòng của các em

Khi được 6 tháng tuổi

- nhìn hình của mình phản chiếu trong gương
- nhìn tới nhìn lui giữa hai món đồ vật ưa thích
- nhìn thể giới từ các vị trí khác nhau (ví dụ từ trên ghế cao, ở sàn nhà, bàn ghế tủ giường khác)
- các món đồ chơi có những khuôn mẫu hình dạng phức tạp và các món đồ chơi có sự chuyển động (ví dụ như “đồ chơi mở nắp hộp có anh hề bung ra”)
- chơi các trò chơi “ú òa (peek-a-boo)”

Khi được 12 tháng tuổi

- bỏ đồ chơi vào trong thùng và lấy ra (và đồng thời cũng bỏ vào miệng của mình)
- chơi với những đồ vật tương tự nhưng có kích cỡ khác nhau (ví dụ như các vòng lớn nhỏ chồng lên nhau, các tách úp vào nhau, các vật hình khối)
- nhìn các sách hình bìa cứng có các trang bằng cạc-tông dày và các hình màu đơn giản
- nhấn nút hoặc xoay nút vặn để đồ chơi chuyển động
- quan sát các hoạt động diễn ra bên ngoài cửa sổ

Khi được 2 tuổi

- đọc sách có hình cảnh trí và đồ vật đơn giản
- nhìn hình chụp những người trong gia đình và các thú nuôi trong nhà
- chơi với các hình ráp bìa cứng đơn giản
- dùng các vật hình khối để chơi và để xây nhà các tòa nhà cao tầng
- đi ra ngoài đến cửa tiệm, công viên, thư viện để quan sát người ta và các sinh hoạt

Bạn phải tiếp tục theo dõi sự phát triển của con mình

Điều quan trọng là phải theo dõi sự phát triển thị giác của con bạn, vì sớm phát hiện vấn đề đôi khi có thể loại bỏ hoặc giảm thiểu nguy cơ của các biến chứng dài hạn. Nếu bạn nhận thấy con mình có bất cứ những triệu chứng nào sau đây, hãy lập tức hỏi bác sĩ của bạn:

- mí mắt bị sưng hoặc đóng ghèn
- bị nổi u, bị đau hoặc nổi mụn lẹo ở mí mắt hoặc chung quanh mí mắt
- mí mắt bị chảy xệ
- không giao tiếp bằng mắt với bạn khi được 3 tháng tuổi
- không quan sát hoặc nhìn theo một món đồ khi được ba tháng tuổi
- bên trong đồng tử có vẻ như bị đục hoặc có màu trắng đục
- thường xuyên có các cử động mắt như “chớp mắt lia lịa (wiggling)”, “lé ngoài (drifting), hoặc “run giật nhãn cầu (jerky eye)”, mắt cân bằng giữa hai mắt [lé ngoài hoặc lé trong (cross-eye)]
- thiếu sự phối hợp về các sự chuyển động của mắt
- một mắt bị lé ngoài khi nhìn đồ vật
- xoay hoặc nghiêng đầu khi nhìn đồ vật
- neho mắt, nhắm mắt hoặc che một mắt khi nhìn đồ vật
- chảy nước mắt quá mức khi không khóc
- nháy mắt hoặc neho mắt quá mức
- dụi mắt hoặc chạm tay vào mắt quá mức
- tránh hoặc nhạy cảm với ánh sáng chói

